NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 3427

MỖI SỐ: 0$03

NGÀY THỨ TƯ 22 AVRIL 1925

PRÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL 3/04

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	Un an	Six mois	Trois mois	Un mois
Một năm	6$00	3$30	1$80	0$60
Các hàng và các công-sở	8.00	4.50	2.50	1.00
Sáu tháng	3.00	1.75	1.00	0.55
Ba tháng	1.50	0.75	0.50	0.30
Một tháng	0.50	0.30	0.20	0.10

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
1re page — Une seule insertion . . . 0$15 la ligne
Par contrat annuel . . . . . 0$12 la ligne
Réclame dans la 1re page . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.
2e page — Par centimètre et par insertion . . . . . 0$12 la ligne

Cái dại nên chừa

Trong một số báo mới đây có giải nghĩa rõ ràng vì cớ gì mà đồng bạc để vào trong quả trứng, đồng bạc lại xám đi, người mình đọc đến chỗ ấy, tưởng nên giật mình tỉnh ngộ, biết mình là khờ dại, thấy lẽ chưa tỉnh mà đến nỗi tin cẩn tin nhầm rồi nên bảo nhau mà bỏ hẳn cái cách chữa bệnh vô lý ấy đi, trước là khỏi mang tiếng khờ dại với những người ngoại-quốc có ý khảo sát phong-tục của mình, sau là cũng khỏi những điều nguy hiểm không ngờ đến tính mệnh người ta nữa.

Việc đời cái gì cũng có lý, duy tại mình họ vẫn còn nông nỗi, trí-thức còn thấp hèn, chưa khám phá được chân-lý, mới lấy làm quái lạ mà sinh ra tin nhảm tin cẩn. Ở những xứ bán khai, nhân dân thường hay tin những chuyện nhảm nhí, nhân dân đã nhẹ dạ hay tin như thế, những quân gian hiệt mới lợi dụng cái tính hay tin ấy mà bày đặt ra cách này cách nọ, để lừa dối người khác, làm cho thần dị cái phương thuật của mình mà mối cầu lấy mối lợi lớn. Ấy vì thế mà ở những nước dân-trí chưa được khai thông, như xã-hội Việt-Nam mình, thì dân gian lắt có nhiều tục tin nhảm, sinh ra nhiều sự hư hại, nực cười mà cũng đáng thương, tức như cái tục đánh giò này, cũng là một tục tin nhảm ở trong các tục tin nhảm khác vậy.

Tục-ngữ ta có câu: có biết dại thì mới có ngày khôn, có biết bệnh thì mới mong tìm được thuốc chữa; nay thử nhân việc này mà xét rộng ra xem, ở xứ mình còn bao nhiêu tục hay tin cẩn mà bị người lừa dối, như những tục đồng cốt quảng xiên, cầu cúng bậy bạ, nào là uống dầu sôi, dùi xiên mép, dạch lưỡi lấy máu, đập ngực bằng vỏ, đều cho là việc thần dị mà nhầm mắt theo liều, sinh ra nhiều chuyện tai hại ở trong gia-đình, và phương hại đến cả nền phong hóa trong xã-hội, đó đều là cái dại nên chừa và cái bệnh nên chữa của người mình vậy.

May sao gặp buổi học thuật xương minh, người các nước văn-minh đem cái công học-vấn cái sức nghiên cứu, mà phát minh được những sự bí diệu của tạo hóa; vào khoảng mười lăm năm nay, khoa học khảo cứu càng ngày càng tinh, những việc mấy nghìn năm nay, vẫn cho là quái dản thần kỳ, đều chỉ mê phát muội ra dản cả, những chuyện hàng ngày mắt thấy tai nghe, khiến cho người ta hoảng nhiên tỉnh ngộ, như ngủ mê mới dậy, rượu say mới tỉnh, không còn có điều gì hoài nghi ở trong lòng; có nhẽ nào ở vào cái thế kỷ hai mươi này, nhân-trí đã khai minh như thế, vật-lý đã tỏ bày như thế, người mình còn cứ khư khư giữ theo lối cổ, đành cứ ù ù cạc cạc, nói thế nào cao thế nấy, để cho quân gian lợi dụng cơ lợi dụng mà mang lấy sự tổn hại vào mình; dại đến bây giờ mà chưa hết thì biết ngày nào khôn, bệnh đến bây giờ mà chưa chữa thì biết bao giờ khỏi, thế chẳng uổng sinh ở lúc thế-giới văn-minh này ư?

Có người nói: cái tục hay tin hão huyền, dẫu ở các nước văn-minh bây giờ cũng còn trừ bỏ chưa hết; kia xem như ở Âu Mỹ còn vẫn kiêng số người ăn mười ba người và tin thứ sáu là ngày xấu nhất trong tuần lễ. Âu Mỹ là nơi văn-minh nhất ở hoàn cầu, mà còn có tục tin như thế, huống chi là ở xã-hội Việt-Nam ta, trí người nở nang chưa được rộng, tục cổ lưu truyền nhẽ cũng nhiều, tất nào cũng còn có cái tục tin nhảm ấy; và lại, những tục hay tin nhảm ở xã-hội mình như ngày kết chuột rút mà cho là tin hay, xuất hành gặp gái mà cho là điều dở, cả đến mây nắt rùng mình mà cũng cho là có quan-hệ đến điềm dữ điềm lành, cũng cùng với cái tục đánh giò không phương hại đến việc cho ấm, cần gì mà phải bàn nói đến. Phải, đã đành rằng những tục hay tin nhảm ở Âu Mỹ cũng có có, nhưng chẳng qua chỉ là một số ít người ở các chốn thôn quê xa lánh, và lại những điều họ tin đã kể ở trên đó, cũng không phương hại đến việc gì. Cái tục tin đánh giò ở xã-hội ta, cũng như những chuyện tàn hương nước lã rượu thối trầu ba, đều đem dùng chữa bệnh, có quan-hệ đến tính mệnh người, mà cách chữa bệnh ấy, trong Nam ngoài Bắc, người tin lại rất nhiều, sự nguy hiểm cũng không phải là ít. Vậy ta tưởng cũng nên đem những lời chỉ dẫn có chứng cớ đã đăng ở trên tờ báo mà giảng dụ cho nhau, đừng có tin dại tin cẩn mà có lúc ăn năn không kịp.

Còn đến những tục tin điềm lành điềm dữ, gặp gái gặp giai v. v. tuy thoạt mới nói qua, tưởng cũng không phương hại gì đến công việc, mà xét ra cho kỹ người mình chỉ vì tin cậy vào số phận quá sâu, mà cái lòng tự tín mới không được vững bền, cái sức tự lập mới sinh ra hèn yếu, và lại bởi cái tính lười biếng, điều khôn điều dở, lẽ có lẽ không, ít muốn dùng trí khôn mà suy xét, chỉ thấy việc gì người trước đã làm, thì nhắm mắt mà làm theo, ấy cái bệnh ngu khờ hèn yếu của người mình, căn nguyên cũng có một phần tại đó. Ký-giả nhân tiện xin lược thuật ra đây, mong người mình biết dại mà chừa, biết bệnh mà chữa, ở cái thế-giới văn-minh này, đừng tin tưởng những sự viển vông, đến nỗi vì ngu dốt mà mắc phải sự nguy hiểm thì may lắm.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

Điện-báo Havas

Ngày 19 Avril 1925

Việc rối loạn ở nước Bảo

Trong số người bị hại ở nhà thờ mới rồi có ông chánh cảnh sát cùng nhiều tùng-tá và nghị viên.

Bắt nhiều người và khám các nơi có tìm được nhiều vật quan trọng. Mọi nơi vẫn yên.

Những người bị hại chẳng chung trong một huyệt.

Tòa nội các nước Ý

Các báo nói tòa nội-các nay mai sẽ sửa đổi lại. M. Mussolini sẽ chủ trương bộ Quốc-phòng. M. Perdonzani bộ Ngoại-giao, và Farinacci bộ nội-vụ.

Vô tuyến điện ở Cavite

Ngày 21 Avril 1925

Khí cầu bị nạn

Tin Pulhan (nước Anh), 17 avril. — Khí-cầu R. 33 bị gió tuôn bằng đi ngày hôm tuần sau, tại hồi 2 giờ 30 phút đã chạy về cõi đồ được.

Việc thám-hiểm sa-mạc Gobi

Tin Kolgai (Mông cổ) 17 avril — Ở Mông-cổ có un điều nói rằng đội thám-hiểm sa-mạc Gobi cả thảy bao nhiêu người đi qua sa-mạc ấy. Chắc là đội ấy sẽ đi qua kau Band đa.

Đất chuyển ở Đài-loan

Tin Tokio, ngày 17 avril. — Có tin rằng hồi 2 giờ 00 sáng, đất chuyển ở Đài-loan. Tổn hại không mấy. Trong khi ấy ở Tokio cũng có mơ chuyển động.

Vô tuyến-điện Indopacifi

Ngày 20 avril 1925

Một bài diễn văn của đại-tướng Hindenbourg

Đại-tướng Hindenbourg diễn-thuyết ở Hanovre có nói ông sẽ tuân theo các khoản trong hiến-pháp. Ông sẽ tìm cách trù tính cho nước Đức được hưởng cái quyền độc-lập một cách hoàn toàn và có một cái địa vị xứng đáng trên thế-giới này, còn cái điều bảo rằng nước Đức đã gây nên việc Âu-chiến mới rồi tất phải phá đổ đi, chớ không sao đề được.

Việc cai-trị biến ở Bồ đào-nha

Việc đảng cực tả mưu cách-mệnh ngày 18 mới rồi đã bị trừ tiệt hẳn. Quả cách-mệnh đã dẫu hàng. Mọi nơi lại yên tĩnh. Ông nghị-viên Cunhaleal đứng đầu việc ấy đã bị bắt.

Việc rối loạn ở nước Bảo

Vì việc rối loạn xảy ra mới rồi chánh-phủ nước Bảo có gởi thư cho hội-đồng các quan đại sứ xin phép tăng ngạch võ, binh thêm lên một vạn người.

Tiền-bạc coi việc ấy ưng thuận. Nay mai hội-đồng quyết nghị thế nào sẽ báo cáo cho nước Bảo biết.

Sở cảnh-sát xét ra rằng đứng đầu việc ấy là MM. Yankoff và Mankeff chánh phó ủy-đồng trung-ương của đảng cộng sản ở Sofia. Các viên chấp-hành của đảng cộng-sản nhiều người bị bắt. MM. Yankoff và Mankeff cũng sắp bắt được. Hiện đã thiết quân luật.

Tại trường Đại học luật-pháp

Trường Đại học luật pháp đã khai giảng ngày hôm nay không xảy ra việc gì cả.

MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ BỊ GIẾT, BIẾT TRƯỚC LÀ CHÁU MÌNH SẼ GIẾT MÌNH

Mới đây ở nước Áo mới xảy ra một việc làm cho các nhà bác-học phải lấy làm ngạc nhiên. Số là bà Hag-Helmuth, là một nhà tâm lý học có tiếng, năm nay tuổi đã cao, thường khi xem xét tâm-lý cháu mình, vẫn thường lo rằng một ngày kia cháu sẽ giết mình. Mới đây bà ta bị cháu bóp cổ chết thật, tòa án kết án đứa cháu bà phóc ấy mười hai năm tù kín. Trong khi tòa xét [illegible] có đề trình một bức thư của bà ta để nói lo sợ chẳng may bên nữa sẽ đến ngày bị cháu bóp cổ, trước người bạn thường là một việc lo hão, sau mới biết là lời đoán trước, quả thực không sai.

THỜI CỤC NƯỚC PHÁP

(Vô tuyến điện Indopacifi)

Ngày 20 avril 1925

Việc ngày thứ tư này ông Herriot sẽ được cử lên chức nghị-trưởng thứ dân nghị viện là một việc chắc chắn không có chi là ngại ngờ nữa.

Hội-đồng chánh-trị của đảng xã-hội hội nghị với ông Painlevé nghe đâu đã giải-quyết xong cái vấn-đề tán-trợ cho tòa nội-các.

Ông Auriol có nói trước khi hai nghị-viện giải tán, chánh-phủ sẽ xin nghị-viện ưng chuẩn số chi-thu tạm [illegible]

Hồi sáu giờ chiều hôm nay, các quan thượng thư sẽ tới nghị, do quan Doumergue chủ-tọa, để xét lời lẽ bài tuyên cáo của tòa nội các tại hai nghị viện.

Lời tuyên cáo ấy lời lẽ vắn-tắt. Đại khái nói nay cần phải giải quyết cái vấn-đề bảo an, và cái vấn-đề tài-chánh. Lại nói nay cần phải ưng-chuẩn số cải tổ, trước khi bàn đến các thứ thuế mới.

Ông Briand sẽ nói nay trong nước phải đồng tâm hiệp lực với nhau. Ông sẽ chứng-minh rằng cứ giao-tế với giáo-hội đô-thành, cũng không có ngăn trở gì đến việc thi hành các luật ngoài tôn giáo.

Ông Briand sẽ nói rõ về cái chánh sách nội-vụ, ông Caillaux nói về cái chánh sách tỷ-tài, và ông Painlevé nói về cái chánh sách bao quát cả các vấn-đề.

Tại bộ thuộc-địa sẽ có các viên chức sau này:

Chánh văn-phòng: M. Regismanset.

Phó văn-phòng: MM. Ginestou và Pierre Corbin;

Pạn quản-lý văn phòng: M. Pierre Pechoutre;

Chánh thư-ký riêng: M. Maisonnewe.

HÀI ĐÀM

Cảm tình tri-kỷ

II

Khách làng chơi tiễn chị em mấy câu qua cầu, chị em lại trả lời rằng:

Này anh ơi, vì dù em vờ giữ dịp cầu,
Thì anh cầu nhẫu cầu nhau suốt lạc canh khuya,
Nghĩ nguồn cơn mà khác ruột như chơi,
Ai ngờ thế lý mà hóa ra bia miệng đời,
Này anh ơi, xin-phi-lý kia khéo giết người,
Để cho chúng em dở khóc dở cười thêm cảm cảnh thương,
Cầu kia a bắc dịp đoạn-trường,
Tiễn đưa chi để vấn vương cái khác dạ này.
Dùng-dằng ta chẳng nỡ chia tay.

Chẳng-sự

Tin Trung-hoa

Hội Tôn-giáo

Hồi 1 giờ ngày 11 avril vừa rồi Ban-thiền có mở cuộc đại-hội tôn-giáo ở Doanh-đài tại Bắc-kinh. Dự hội có đến 800 người đại-biểu các giáo là Khổng, Thích, Đạo, Hy-lạp và Cơ-đốc. Các người trứ danh trong tôn-giáo đều có diễn-thuyết, đều mong rằng các tôn-giáo trong thế giới phải [illegible] có để trình một bức thư của bà ta để nói lo sợ chẳng may bên nữa sẽ đến ngày bị cháu bóp cổ, trước người bạn thường là một việc lo hão, sau mới biết là lời đoán trước, quả thực không sai.

Hồ-cảnh-Dực đốc-biện Hà-nam bị ốm đình, trước mọc một cái rồi sau hóa ra chín cái, sớm ngày 11 bỗng nhiên tạ thế. Năm nay Hồ 49 tuổi. Nguyên tốt nghiệp ở lục-quân học hiệu Nhật-bản. Cuộc chính-biến ở Bắc-kinh mới rồi, Hồ và Tôn-Nhạc đều là người giúp cho Phùng-ngọc-Tường.

Lúc Hồ sắp mất có điện cho Đoàn-kỳ-Thụy xin cử Nhạc-duy-Tuấn thay. Nhưng Đoàn lại ngại cử Tôn-Nhạc làm đốc-biện Hà-nam, còn Nhạc duy-Tuấn thì lại làm tổng-thống tinh ấy.

Viếng Tôn-Văn

Ngày 12 avril các giới ở Thượng-hải mở đại-lễ viếng Tôn-Văn. Buổi trưa làm lễ công tế, Đường-tiêu-Nghi làm tế chủ. Xong rồi kết đội tuần hành. Trong trường chia ban diễn-thuyết.

[illegible]

Ban-thiền và chính-phủ định quyết tập học tiếng Hán và chữ Hán, niên đã đón mấy người đến dạy học.

Ban-thiền có trình cuộc hội nghị thiện hậu một bức thư tỏ bày ý mình muốn cho chóng được đẹp yên cái nạn chiến-tranh và thực-hành cái chủ nghĩa ngũ tộc cộng hòa.

Khang-hữu-Vi có gửi một bức thư cho Ban-thiền xin đem lòng từ bi mà bênh vực cho phế đế Tuyên-thống.

VẦN UYÊN

Ngẫu đề

Năm tuần phù-thế buồn mà dại,
Ngán nỗi trò đời cuộc bể dâu.
Trước mắt biết bao người dáo dở,
Ngoài tai sao lắm chuyện nông sâu?
Khi buồn giải muộn giêm ba chén,
Lúc rảnh tiêu sầu bảy tám câu.
Nẵn nả cho ngày qua tháng đoạn,
Mặc ai tranh cạnh buổi Tây, Tàu.

Thanh phong, Ng-ngọc-Cáo.

Hồng-lâu oán

(Kể chuyện lối mới)

Sáu giờ chập tối hôm qua,
Em ngồi em nghĩ gần xa em những lo sầu.
Cái phận hồng-nhan em càng tưởng đến càng đau,
Cuốn thảo bèo bọt em đã biết về sau nó những thế nào.
Bây giờ em ngồi tựa buồng đào,
Nửa tình nửa cảnh như bảo cái tấm lòng sao!
Tấm gió em những vẩn vơ,
Vừa thương người thế vừa lo cho cái phận mình.
Trót đã mang lấy hai chữ tài tình,
Nỗi niềm em tưởng đến mà kinh cái bước sau này;
Chín giờ em bấm đốt ngón tay,
Xuân thu tính đã gần tầy hăm bảy lăm quà;
Cái bóng ông trăng kia non mãi cũng già,
Hỏi xuân xuân có đợi chờ với những ai không?
Mười giờ em đốt ngọn đèn dọng,
Xót thân bỗ liễu thẹn cùng chiếc bóng đêm khuya.

Một mình em tạc thần chốn phòng khuê,
Tấm thân chăng bóng sẻ chia với ngọn đèn tàn.
Mười một giờ em tựa gối bên màn,
Hắt hoan nhắm mắt cho tan cái nỗi ưu phiền.
Em hỡi thân em cũng kiếp thuyền-quyên,
Thân như một phận vô duyên thôi cũng cam lòng.
Mười hai giờ em đợ những mơ mòng,
Bâng khuâng hồn bướm tỉnh mộng cái giấc Nam-kha.
Canh tàn,
Phấn cải bà Nguyệt-lão đợ cho cái nỗi mình.
Một giờ trống đã sang canh,
Đìa dầu cạn mà giọt lệ tình em vẫn chứa chan.
Nỗi trách ông trời già sao khéo đa đoan,
Đem cân bạc mệnh bắt người khách hồng-nhan sao cho nó đành?
Hai giờ em tỉnh quản lo quanh,
Sao cho cuốn hiểu chữ tình nó vẹn cả đôi bên;
Bước giang-hồ em từng trải đã bao phen,
Cái non thề bể em nhất gan chẳng núng,
Biết đâu sóng cả mưa to là những nơi đau?
Ba giờ em tỉnh phận đào tơ,
Cái mối tơ lòng em bao xiết nỗi rối nhàu.
[illegible]
Bốn giờ lòng em như tỉnh như say,
Gương vai với gối để làm khuây cho đỡ con phiền.
Ngán cho nước đời sao lắm nỗi đảo điên,
Bể trần chìm nổi cái chút phận duyên em luống ngẩn ngơ!
Năm giờ gà đã gáy vang,
Vầng đông rạng bóng chim ngàn nó đã xôn xao.
Mặt trời đem đến nhường chợt giấc chiêm bao,
Cuộc chơi say tỉnh thấp cao cái ngọn đèn mờ.
Sáu giờ em mở cửa bước ra,
Với trông cảnh vật lòng đà có vẻ ngoài ngoài.
Em ngẫm cái đêm hôm qua đợ những bồi hồi,
Bao là sầu não, ngậm cái kiếp con người đời thật đáng đáng thương.
Thức lâu em mới biết đêm trường,
Mà trăm năm như một giấc mơ màng có được là bao.

Lan-thanh, Nguyễn-hữu-Quảng.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi có một người bà con tên là thị... hiện có làm bạn với một người Trung-hoa làm việc ở...

Người Trung-hoa ấy ở xa thuyền thoáng có gửi tiền bằng *mandat* về cho người bà con tôi buôn bán, nhưng thị... muốn mượn tên tôi để lĩnh nhờ người Trung-hoa có gửi tiền về thì cứ để trong *mandat* là tên tôi, bởi vì thị ấy không biết ký cho nên mới phải mượn tên tôi đứng lĩnh *mandat* sau thị. Vậy làm như thế có thể được không hay là về sau mà hai người ấy có điều bất bình sinh ra ghét nhau thì tôi có phạm lỗi lấy về pháp luật không? Xin ngài bảo giáp cho tôi, cảm ơn ngài hội phẩu.

TRẢ LỜI. — Muốn tránh khỏi những sự lôi thôi về sau với người ta thì cứ mỗi lần đi lĩnh *mandat* nên biên giấy *mandat* và cả số tiền bạc nhiều vào một quyển sổ và khi giao tiền cho thị... thì phải gọi mấy người đến chứng kiến cho.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 23 độ
15 giờ 26 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		11 - 78
nhì,	—	10 90
— ba,	—	9 96
Thóc hạng nhất,	—	7 90
Bắp ngô	—	8 70

Giá bạc. — Kể từ ngày 21 Avril 1925, giá bạc ở kho Nhà nước định là 1Q1.60.

Thị giá quốc trái. — Ngày 20 Avril 1925 : 45,20. — 56,10. — 47,30. 46,90 — 67,00.

Tin tàu. — Tàu *Songbo* khởi hành ở Haiphong đi Hong-kong qua Pakhoi và Hoihao ngày 1er sau 24 Avril hồi 6 giờ.

Tàu *Hanoi* mang thư đi Hongkong đường Pakhoi Hoihao và Fort-Bayard đến ngày chủ-nhật 26 avril rồi 13 giờ ở Haiphong sẽ khởi-hành. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 7 p. tối 25 avril.

Quan Toàn-quyền Merlin tới cùng quý quyến đã tới Huế chiều 16 avril hồi 6 giờ. Quan Khâm-sứ Pasquier ra đón ngài tại Vinh. Khi quan Toàn-quyền tới phủ Khâm-sứ Huế thì chính-phủ Nam-triều có cho bắn 21 phát đại-bác mừng.

Quan Toàn-quyền có tiếp các quan Tây quan Nam tại phủ Khâm-sứ. Quan nguyên thủ tướng Tôn-thất-Hân cũng thay mặt các hoàng quan ở Trung-kỳ đến chào ngài. Hồ 5 giờ thì quan Toàn-quyền cùng quan Khâm-sứ có đến yết-kiến Hoàng-thượng tại Kiến-trung-lâu.

Sáng 18 hồi 7 giờ quan Toàn-quyền ở Huế lại vào Saigon. Quan Khâm-sứ có đi tiễn ngài.

Lúc ngài tới và lúc đi, đều có binh lính Tây và lính khố-xanh đến bồng súng chào tại phủ Khâm-sứ.

Quan Toàn-quyền đi chuyến xe-lửa riêng ở Nha trang vào đã tới Saigon ngày 20 avril hồi 8 giờ 45.

Việc đắm tàu « Haiphong »

Ngày 6 avril vừa rồi, ông hội-trưởng Hội-đồng quản-hạt Nam-kỳ là M. Pays lại điện ra hỏi quan Toàn-quyền về việc đắm tàu *Haiphong*. Trong điện ấy nói đại khái rằng nếu ngài đã cho xét xong rồi thì xin ngài cho biết sự kết-luận về sự chở dầu hỏa, dầu xăng, thuốc đạn và giải về việc binh sự đắm tàu làm sao là chỉ các tàu đã cứ đến bốn mươi năm mà hãy còn cấp giấy thông-hành, xin ngài cho biết vì lẽ gì mà tàu đắm và trách nhiệm thì đâu kẻo công chúng lấy làm mong đợi lắm.

Quan Toàn-quyền có phúc đáp lại rằng việc cấp giấy thông-hành cho tàu ấy không có điều gì trái lệ cả. Tàu ấy lúc ở Qui-nhơn đi có chở nhiều chất cháy như dầu xăng, dầu hỏa, dầu nặng, sơn, vân vân, nhưng không có chất nổ. Lúc tàu đến Qui-nhơn thì có tải một hòm đạn sâu bắn lên. Còn như lúc chở dầu xăng và dầu lỏa xuống tàu thì tại Nhà-bè (Saigon) có kỹ-sư coi sóc cẩn thận theo như lệ ở Tài-chính. Tàu ấy đã đậu tại hải-cảng để Hội-đồng khám xét kỹ càng rồi mới cấp giấy thông hành, vậy ông chủ-sự sở hàng-hải chỉ việc khám xét lại và nhất là xem những đồ cứu chữa mà thôi. Vì người chủ tàu không báo là có chở dầu xăng với dầu hỏa, cho nên viên chủ sự ấy cũng không khám xét về việc đó. Như vậy thì trách-nhiệm không việc gì đến viên chủ-sự sở hàng-hải cả. Cứ theo như bức thư cuối cùng của trưởng tàu đã gửi ở Cam-ranh thì từ Saigon ra đến Cam-ranh tàu vẫn đi được yên-lặng mà trước khi đến Qui-nhơn tàu đang đi có hơi chuyển động thì trường tàu cho là vì phải một vật gì nổi ở biển, nhưng không có thiệt hại gì đến tàu cả. Tàu *Haiphong* vì bỏ neo mất bẫn k ông có dấu tích gì để lại thì nay cũng không thể quyết được là vì lẽ gì mà biến mất chẳng qua chỉ đoán là có này có khác mà thôi. Như vậy thì không thể xét ra được là trách-nhiệm bởi ai. Nhưng các tàu ở Saigon đi thường cũng không có kỹ-sư soát được chu-đáo và hải-cảng lấy mỗ. ngày một mở mang ra thì quan Toàn-quyền định rằng ngài sẽ đặt ra một chức thanh-tra việc hàng hải, hễ khi nào hẻo được viên nào xứng đáng thì ngài sẽ ký nghị-định bổ. Cứ như những lẽ trên đó thì việc điều-tra và cái thảm ấy, thực ra sau này cũng chưa được có gì khác thì không kể.

Quan Đốc-tơ Bi-co-man

Có phòng khám bệnh tại phố hàng Giò số 33 Hanoi

Việc tư pháp trong năm 1924

Mới đây quan Chưởng-lý có làm tờ trình quan Toàn-quyền về mọi công-việc cần nhu tư-pháp Bắc-kỳ, phía Bắc và Trung-kỳ Trung kỳ, xứ Thượng Lào và Trung Lào cùng hạt Quảng-châu-loan để làm trong năm 1924, ở tòa Đại-hình và Thượng-thẩm Hà-nội, các tòa sơ-thẩm, các tòa án hòa-giải về việc binh sự dân sự và t ương sự, đại lược như sau này :

I- Việc án tây

[illegible] năm 1924 so với năm 1923 thì có t ấ t n, nhưng số trọng-tội lại nhiều hơn năm trước

Năm 1924 có 32 việc
Năm 1923 có 39 việc
Năm 1924 phải 70 người bị kết tội;
Năm 1923 phải 70 người bị kết tội.

Cái số giảm đ ấy phần nhiều về việc trộm cắp, việc cướp, việc đánh người bị thương.

Thực vậy, năm 1924 thì có 10 người bị kết tội về việc trộm cắp, 5 người về việc cướp, 6 người về việc đánh người bị thương, mà năm 1923 thì 14 người bị kết tội về việc trộm cắp, 20 người về việc cướp và 11 người về việc đánh người bị thương.

Vật giết người thì năm 1924 có tăng hơn nhiều : năm 1923 có 11 người phạm tội giết người mà năm 1924 lại có những 33 người.

Về năm 1923 có 6 người Pháp bị tội, mà năm 1924 thì chỉ có 3 người t ội.

Đại-thương thì năm 1924 các án về việc trọng-tội so với năm 1923 có tăng hơn nhiều, năm 1923 có 5.486 cái án về việc trọng-tội mà năm 1924 tăng lên những 6.380 cái.

Các án ấy phần nhiều là t ước về việc đe dọa, hành khất, đánh người bị thương và t m cắp cả, chứ thuộc về việc cưỡng dâm, lừa đảo thì thấy có giảm.

Về năm 1924 các tòa án vi cảnh xử t hơn năm 1923 251 việc ; số bị tội về việc ấy t ăng 1023 những 1.609 người mà năm 1924 chỉ có 1.191 người thôi. Nhưng lại phải nên biết rằng về năm 1924 n ững việc phạm thuộc về luật đi đường, về việc xe cộ lại có thắng hơn.

Về năm 1924 các tòa án về dân sự sơ thẩm xử cả thảy 323 việc. Cái số án đổi tịch và khuyến tịch về dân sự trong năm 1924 thắng hơn năm 1923 nhiều. Năm 1924 cả thảy có những 683 cái án đổi tịch về dân-sự, mà năm 1923 chỉ có 616 cái thôi, và năm 1924 có những 572 cái án khuyết tịch mà năm 1923 chỉ có 369 cái.

Về thương-sự thì năm 1924 số án đổi tịch t hơn năm 1923 28 cái và số án khuyết tịch lại nhiều hơn năm 1923 15 cái.

Năm 1924, tòa Thương-thẩm Hanoi xử 2.707 việc, nghĩa là nhiều t ơn năm 9.3 863 việc. Cái số tăng lên ấy là [illegible] về việc [illegible] án khai-binh và các việc ở tòa đ n i p ông Thượng-thẩm thuộc về việc bản xứ.

Về việc dân sự và thương sự thì có giảm, thế nhưng tính đến ngày 31 décembre 1924 thì còn có 163 việc chưa xét, mà ngày 31 décembre 1923 thì lại còn n ững 271 việc chưa xét.

Tóm lại thì năm 1924 tòa Thượng-thẩm Hanoi xét nhiều án t ơn, cả thảy những 2707 cái án, gần nhiều hơn năm trước đến một phần ba.

(Còn nữa)

Bán một cái xe mô-tô hiệu « GNOME & RHONE » 4 mã-lực. 3 cấp nhanh chậm, 4 độ, đồng hồ kilométre. Hãi còn tốt lắm.

Hỏi tại phố Tràng-thi, số 48 bis

Tòa Thượng thẩm. Sáng hôm nay tòa Thượng-t ẩm đã xử những việc sau này :

Tường nhà đề chết người. Mame-Peng-Kau tức Vin-phát là thầu-khoán Trang-hoa ở Haipong thầu làm một cái nhà ở phố Strasbourg ở thành-phố Ky Thường nhà xây không được chắc chắn, nhân hôm mồng 2 tháng 8 tây năm ngoái có bão, tường ấy đổ sang nhà bên cạnh là nhà M. Dielier để p ải một người con gái 18 tuổi ở với ông ấy bị thương chết. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt Mame Peng - Kau 50 quan và bắt phải bồi 50 đồng c o nhà ngoài con gái bị hại. Tòa Thượng-thẩm hỏi bên bị và n he lời luật-sư cãi rồi cũng lại để nghị án.

Mắc tội ăn cắp vi. Ng-văn-Bức không làm nghề-nghiệp gì, hiện trước đã i lần can án về tội ăn cắp và du đãng. Một hôm tên ấ đương vào vo ở đường thế - một người lính gác tủ đi làm theo rình rồi mới tới ăn cắp cái vi tiền của người lính ấy. Nhưng lấy giờ người linh bắt đuổi theo bắt được. Hồ thì tên ấy thú n ận và khai rằng đói không có tiền mua cơm ăn nên tính ăn cắp vi tiền ấy. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt tên Bức 6 tháng tù và khi hết hạn tù bắt phải biệt xứ chung thân.

Việc ăn cắp của hiệu Descours Cabaud ở Haiphong. — Sở Mật-thám khám nhà Ng-v-Khôi tức Ng-Kỳ bán đồ cũ thấy có 1918 cân kẽm và 14 hòm kiếm nghi tình mới hỏi thì khai là bẩy người làm ở hiệu Descours Carband bán tới giá có mua để bán. Sau lại khám ở nhà Ng-v-Tinh là thợ thiếc cũng có nhiều đồ ăn cắp của hiệu ấy. Sau sở tra là hiệu ấy có Đào-v-Long và Ng-v-Chí làm thư ký thông đồng với nhau dùng những giấy bon cũ biên bằng bút chì tẩy đi b.ên vào và b.ên ngay vào đem ra kho của hiệu ấy lấy kinh với về hàng đem bán lấy tiền của n au. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt Đào-v-Long 1 năm tù, Ng-v-Chí 3 năm tù, Ng-v-Tinh 4 năm tù và Ng-Kỳ 1 năm tù và bắt phải liên-đới với n ười bồi cho hiệu ấy 21.616 p 95 là giá hàng ăn cắp. Việc này tòa thượng thẩm đem phiên tòa buổi chiều để hỏi bên bị và nghe luật sư cãi. rồi mới định hoặc tuyên án hoặc hoãn để nghị án.

Hội đồng Canh nông — Phòng canh-nông Bắc-kỳ và phía bắc Trung-kỳ đến ngày 20 avril này sẽ họp hội-đồng.

Hai cái bi tin. Bản quán được tin có Hoàng-thị-Lễ, là con ông cố t hơm-tá Hoàng văn Cẩn sở Điện báo ở phố hàng Bồ, đến mồng 6 tháng tư này sẽ đẹp duyên với M. Trần-văn-Khang, là thông-tá Công-chính.

Bản quán có lời mừng hai họ.

* *

Lại được tin cũng một ngày ấy có Trần-t i Nghiêm, là lệnh-tại ông bá Trần, phố hà g-Đào, đẹp duyên với M. Phạm-v Hợi, chưởng giáo trường Pháp Việt ở Bái-thượng (Thanh-hóa)

Cũng xin mừng cả hai họ.

Quan chánh Đốc-lý thành phố Hanoi có lời bá cáo cho nhân dân được biết rằng con đường 96 ở gần chùa Châu-Long (hồ Trúc-Bạch) đang đ ắt ba tum cống , phải tạ m ấp mô mả đề đây phải đến nhận mà cất ngay đi.

Nay kính cáo

Lại sắp có phim ảnh Annam nữa

HỘI INDOCHINE-FILM

ĐANG LÀM MỘT PHIM ẢNH
KHỞI HÀI THỨ HAI
? ? ? ? ? ? ? ? ?

Những vai đóng trò :

Ông LƯƠNG-HỮU-THẦN dit LÉON CHALL.
LƯƠNG-CAM-ĐỘ,
NGUYỄN-VĂN-PHÚC, LÊ-ĐÌNH-HAN B.
Bà LÊ-THỊ-YẾN
NGUYỄN-THỊ HUỆ,
và NGUYỄN-THỊ-NHUNG.
Toàn là những người danh giá cả.

Muốn hỏi điều gì hãy cứ tới hàng nhiếp-ảnh thành mẫu đăng trở Cinéma, xin đến lại số 2, Rue de la Soie[illegible], nhà chụp ảnh.

Đám cháy. — Hồi 4 giờ 30 chiều hôm 16 avril, ở làng Thanh-liệt, tổng Thượng-mỗ, phủ Thường-tín, có đám cháy thiêu rụi 3 gian nhà ngói và 2 gian nhà tranh của ông Nguyễn-văn-Thiện, cai tổng Thượng-mỗ. Hỏa hoạn do một đứa trẻ con 5 tuổi là Nguyễn-văn-Bích, con ông Nguyễn-văn-Thiện, nghịch lửa gây nên. Thiệt hại ước chừng 1.000 đồng.

Đám cháy ở hàng Cót. — Trong cái xóm đó phải giải vào nghề làm ô. Một tháng về việc đánh nón đã đến 11 vạn bẩy mươi rồi, người ta nói rằng có mấy con mọ mỡ và mấy tay đã nổi tiếng có bạc ở đất Hanoi lắm rồi. Nay xảy hỏi các phường danh qui tính như sau này :

P.an-v-Kh.nh, 31 tuổ thợ may ở phố Hà trung số 4, Ng-v-Vui ở hàng Cót số 59, Ng-thị-Năng 39 tuổi ở làng Tây tựu (Hà-Đông), Lê thị-Cẩm ở phố Hà-trung số 44, Ng-thị-Tuyết 40 tuổi ở hàng Than số 30, Ng-thị-Hiền, Ng-thị-Hai tức cô ba Lộc ở hàng Cau, Vương-Thực giáo-học tư-thục ở phố Paulo-k-Đa số 5, Lê-văn-Long 28 tuổi thư-ký, Phạm-v-Xuân cai xe ở hàng Than số 4 (ông này trước đã phải phạt một lần cũng vì gà sóc-đĩa), Ng-đắc-Nhu 42 tuổ cai cu-li ở phố Mới số 85, Lê-v-Đa 38 tuổi ở làng Thụy-phương, Đào quang-Nhung 42 tuổi thư-ký nhà ở phố hàng Gạo số 78, Đào-v-An ở hàng K cai số 9, Ng-văn-Bình lý-trưởng ở làng Thụy-phương (Hà-đông) (ông này sóc cả), Ng-tr i-Sự là vợ Minh-ga là nhà gá.

NHÀ ĐỂ CẦN THẬN

51, Phố Mã Mây, Hanoi

Thưởng hàm. — Các binh-sĩ có tên sau này đều được thưởng hàm vì có công trạng

Thăng chánh quản-cơ (4-1)

M Ng-đăng-Cầu, quản làng Ước-lễ, huyện Thanh-oai, (Hà-đông)

Thăng cấm binh chanh đội (5-1)

M. Ng-v-Chức, quản làng Thái-bình, p ủ Ứng-hòa (Hà-đông).

Thưởng chánh-cửu-phẩm đội trưởng (9 1)

M. Ng-duy-Nhiêu, quản làng Yên-lạc, tổng Hoàng-xá (Hà-đông).

Thăng cấm-binh chánh đội (6 1)

MM Trần-v-Hội, quản làng B o-bao, huyện Tiên-lữ (Hưng-yên); Trần-viết-Vba, quản làng Đông-đắc, huyện Kim-sơn (Ninh bình)

Thăng tinh binh chánh đội trưởng suất đội (6-1)

MM Trần-quang-Diệu, quản làng Quan-phương-thượng, huyện Hi-hậu (Nam-định); Vũ-v-Thân, quản làng Phú-khang, huyện Chương-mỹ (Hà-đông); Lương-đắc-Giám, quản làng Vệ-đ ương, huyện An-thi (Hưng-yên); Ng-v-Phan, quản làng Bảo-ng, huyện Vụ bản (Nam-định); Trần-v-Khai, quản làng Quảng-san, huyện Mỹ-lộc (Nam-đ ịnh); Lương-văn-Cấp, quản làng Hòe-lâm, phủ Mỹ hào (Hưng-yên); Ta-v-Toỗ quản làng Đ ọ-bắc, huyện Lập-t ạch (Vĩnh-yên) Vũ-p ynh, quản làng Đại-Sơn, huyện Tiên du (Bắc-ninh).

Thăng chánh đội-trưởng suất-đội (6 2)

M.M. Hoàng-v-Khiết, quản làng Võ-vọng, huyện Ý yên (Nam-định); Ng-v-Tinh, quản làng Nội-am, huyện Thanh-trì (Hà-đông); Trần-đ n-La quản làng ở ngõ Lục thành phố Haiphong; Ng-v-Cas, quản làng Bối-Hợp huyện Tam-dương (Vĩnh-yên); Ng-v-K ối, quản làng Thái-bình, phủ Ứng-hòa (Hà-đông).

NHÀ MÁY ĐIỆN

QUẠT MÁY MARELLI

Quạt plafonô kiểu lớn. . . 860 f. 00
Quạt plafond kiểu nhỏ. . . 730 f. 00

Có tiền cũng mới

Lạc con — Bản quán tiếp được bức thư sau này :

Tôi tê là Nguyễn-duy Kiệm ở làng Tự nhiên, tổng Chương-dương, phủ Thường-tín, tỉnh Hà đông nhờ Quý-báo làm ơn đăng lên báo chương cho một việc n ư sau : tôi tê lấy làm cảm tạ

Nguyên tôi có một đứa con gái lên 11 tuổi, đầu mỗi cọc, độ hai trái đào tơ đ o l ở bách, bị h giang ngoài béo trắng và trắng, ăn mặc vậy, yếm, áo bông vải t ấu, hồi 6 giờ sáng hôm 25 tháng ba annam. ki ng biết có ai rủ hay không mà bỗ g dưng đi mất, ngay buổi sá g ấy, cả người-nhà tôi gặp nó đi vào con đ ờng tắt Văn-la vào ga phủ Thường-tín, thưng không ngờ là nó đ i. Tôi đã đò xét ngay, nhưng không biết đâu cả. Vậy đã g iên báo chương nếu có ai biết được, làm ơn cho tôi biết thì tôi xin đến chuộc và cảm ơn vô cùng.

Nay kính

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba)

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các người mua báo khi có việc gì viết thư đến hỏi bản-quán, thì cho biết rõ tên họ ở từ giấy giữ báo, hoặc là gửi cho bản-quán giấy giữ quán ấy, để cho người làm sổ tìm kiếm. Kẻo các người thường hay ký tên vẩn vẩn, hoặc chữ quý, không rõ họ chữ, thành ra nhiều khi bản-quán không biết có mà trả lời.

THÚY-HỦ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Khi thứ vị đã định rồi, mở tiệc khánh-hạ. Lại bàn-định sửa-soạn thêm các phòng-ốc thuyền-bè xe-cộ cùng các đồ quân-khí như súng ống, cung tên, cờ kiếm, mũ trụ và áo giáp, vân vân, để đợi ngày đối-địch với quan-quân.

Lại nói chuyện *Tống-giang* từ khi ở trong tửu-điếm bước ra, đi gấp ngày đêm, giờ *thân* hôm ấy đi đến cái tửu điếm của *Trương* xã-trưởng ở cũng làng, tạm vào đấy nghỉ.

Trương xã-trưởng xưa nay vẫn đi lại thân với nhà *Tống-giang*. Bấy giờ *Trương* xã-trưởng trông thấy *Tống-giang* nét mặt buồn-rầu, nước mắt chảy quanh thì có ý lấy làm nghi hoặc.

Trương xã-trưởng hỏi rằng :

— Ông *Tống* áp-tư có ở đây đi đã nửa năm nay, hay giờ về nhà, đáng lẽ mừng-rỡ mới phải, có sao nét mặt lại buồn rầu như thế, hay là trong lòng có sự gì không vui ? Tôi nghe nói triều-đình đã có ban tờ chiếu ân-xá thì ngày nay ông tất cũng được giảm tội vậy.

Tống-giang đáp rằng :

— Ngài nói rất phải ! Đã có kỳ ân-xá, tất tôi được giảm tội, nhưng ngày nay thân-phụ tôi tạ-thế rồi thì tôi tái nào không phải phiền-não.

Trương xã-trưởng cả cười mà rằng :

Ông nay mệ hoảng hay sao ! Cụ nhà ngồi uống rượu ở đây vẫn là được một lúc, có sao ông lại nói như thế ?

Tống-giang nói :

— Ngài rõn tôi làm chi thế !

Nói xong, đem bức gia-thư trao cho *Trương* xã xuống xem. Trong thư rõ-ràng chữ *Tống-thanh* viết, nói hồi đầu tháng giêng năm nay thân-phụ tạ thế rồi, chỉ đợi *Tống-giang* về làm lễ an-táng.

Trương xã-trưởng xem xong, liền nói :

— Sao lại có sự lạ lùng như thế ! Hồi buổi trưa đây. Cụ nhà cùng *Vương* thái-công ở *Đông-thôn* uống rượu tại trong hàng tôi vừa về, thật quả tôi không nói sai.

Tống-giang nghe nói, trong lòng nghi-hoặc, không hiểu sự thế ra thế nào. Ngẫm-nghĩ hồi lâu, đợi cho trời tối, rồi cáo-từ *Trương* xã-trưởng đi thẳng về nhà. Khi bước vào cửa, chẳng thấy ai cả chỉ thấy *Tống-thanh* ở đấy. Trông thấy *Tống-giang* về, đến xem lại chào.

Tống-giang hỏi rằng :

— Thân-phụ ta và lư-lang có nhà không ?

Trang-khách đáp rằng :

— Cụ nhà ngày nào cũng hết sức mong mỏi, nay được ông về, tất là mừng-rỡ. Cụ nhà cùng *Vương* thái-công ở *Đông-thôn* đi uống rượu tại cửa hàng *Trương* xã-trưởng vừa về, đang nằm nghỉ trong phòng đó.

Tống-giang nghe nói ngạc-nhiên, vất cái còn ngựa xuống đấy, đi thẳng vào trong thảo-đường. *Tống-thanh* mừng được anh về, vội-vàng sụp lạy. *Tống-giang* thấy em quả nhiên không mặc tang-phục, tức thì nổi giận, trỏ mặt mà mắng rằng :

— Mày thật là mất dạy sắc-sinh ngỗ nghịch, không còn đạo-lý nào nữa. Hiện nay thân-phụ vẫn còn, có sao lại dám viết thư để rồn gạo ta, khiến ta hai ba lần đi toan liều chết, khốc thương đau xót mà ngất người đi, như thế thì mày có phải là một đứa con bất-hiếu hay không ?

Tống-thanh vẫn toan giải-thuyết thì bỗng thấy *Tống* thái-công ở phía sau bình-phong đi ra, gọi *Tống-giang* mà bảo rằng :

— Con chớ nên nóng-nảy. Việc này k ông can-dự gì đến em con cả. Chỉ vì ta hàng ngày mong-mỏi, muốn được gặp con, e o nên mới bảo em con viết thư nói n ư thế, khiến con phải mau mau trở về. Và ta nghe nói ở *Bạch-hổ-sơn* có một toán giặc, sợ con bị chúng đỗ đánh, mà vào đấy thì con nghỉ lạc-thảo, làm một kế bất trung bất hiếu, bởi vậy ta phải với-vàng viết t ư gọi về. Lại may gặp *Thạch-dũng* tại nhà *Sài* đại-quan-nhân tới đây, ta mới gởi hắn đem thư đi giáp. Việc này là tự ý ta bảo, chứ không can dự gì đến em con, con chớ giận nó. Ta vừa ở trên điếm *Trương* xã-trưởng về đây, nằm ngủ tại trong phòng thì nghe tiếng con về vậy.

Tống-giang nghe nói, nửa lo nửa mừng, với vàng sụp lạy. Lạy xong, lại nói :

— Dám hỏi thân-phụ ! Chẳng hay việc quan ở nhà độ này thế nào ? Vừa rồi *Trương* xã-trưởng có nói cho con biết rằng đã có ký ân-xá, tất được giảm tội.

Tống thái-công nói :

— Khi em con là *Tống-thanh* chưa về đây, n ờ được *Chu đồng* và *Lôi-hoành* hết sức chu-cấp, cho nên quan trên chỉ tư một đạo công-văn nã trốc con, chứ không hề có đòi hỏi c i điều ta nữa. Ngày nay cớ sao ta lại gọi con về ? Số là ta nghe tr ăn-đình nhân lễ sách-lập hoàng-thái-t, đã ban một tờ chiếu ân-x, phàm những kẻ tội phạm trong dân-gian, đều được giảm đẳng. Bây giờ con về đây phải l n đến quan thì cũng chỉ phải chịu tội đã lưu lê cũng, chứ không đến nỗi nguy hiểm tính mệnh. Con không lo ngại, rồi ta sẽ liệu về sau.

Tống-giang lại hỏi rằng :

— Hai vị đó đâu họ *Chu* và họ *Lôi* có trương đến nhà ta không ?

Tống-thanh nói :

Hôm trước có nghe nói hai vị đó đều đem vàng mình đi việc quan : *Chu* đô-đầu đi về *Đông kinh*, còn *Lôi* đô-đầu thì không biết đi đâu. Hiện nay trong huyện lại mới có hai anh em nhà họ *Triệu* đến quyền nhận chức đô-đầu ở huyện *Vận-thành* đó. Một người tên gọi *Triệu-năng* và một người tên gọi *Triệu-đức*.

Hai người gọi *Tống* thái-công mà bảo rằng :

— Ông h ết điều nên đem đưa con là *Tống-giang* mà nộp bọn tù đi, nếu không thì thân già ấy tất cũng phải bắt giải !

Tống thái-công nói :

— *Tống-giang* có về đây bao giờ ! *Triệu-năng* nói :

— Ông chớ nên nói dối. Hiện có người đương cùng làng trông thấy hắn uống rượu ở trong tửu-điếm *Trương* xã-trưởng đi về, cũng có người theo đến tận đây, phòng ông còn chối lại s o được.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ-neo,
tỉ chân-kính
Kiểu rất lịch-sự
có chữ ký-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá ..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
30, Phố Paul Bert, — HÀ NỘI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 21 Avril 1925

CHU MAI THẦN

Bản-hội xin chiều lòng các ngài mà diễn lại tích này vào tối thứ ba.

Tích này có vai đào lẳng Tuấn-Tỵ, vọ Huế kép thương Vai nhất là chỗ đánh ghen.

Tối thứ tư 22 Avril 1925

TẠP KỊCH HỢP DIỄN

Tối hôm xin diễn 3 đoạn chia làm 4 cảnh và 1 vở hài kịch.

Đoạn thứ nhất :

KIM-VÂN-KIỀU

(Hồi 11)

Diễn từ chỗ Thúy-kiều mượn bằng nhân làm mối để bán mình chuộc tội cho Vương-ông, đến chỗ Kim-Trọng lấy Thúy-Vân.

Đoạn thứ hai :

TRƯƠNG-SINH

Diễn từ chỗ Trương-Sinh đi tỉnh, Vũ-thị đi tiễn.

Đoạn thứ ba :

TỀ PHỤ HÀM OAN

Diễn từ chỗ linh giải Ân-Thá lên quan, Nghĩa-Thá (em Ân-Thá) đến ngục thăm chị.

Tích thứ hai :

MỘT CẢNH ĐỜI SƠN

Hài kịch rất vui rất buồn cười Cảnh bày theo lối thời nay

Có bài diễn thuyết về cảnh Đồ sơn của thầy thông Pao đọc cho cha mẹ nghe, rất là hay.

Xin xem chương trình và cáo bạch riêng về sân lấy về sớm kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ ba.

子獅號正泰金
茶名
CHÈ ĐẬU XUÂN SỚM

Bản-hiệu có nhiều các thứ chè đậu xuân rất tốt được cả nước lần hương. Hiện nay có hai thứ chè Như-ý và Tam hỉ « Liên-tâm đậu xuân ». Xin các ngài quang-cố cho những chè như sau này :

Chè Như-ý	Chè Tam-tỷ
Chè Ngũ-phúc	Chè Liên-thai
Chè Minh-thái	Chè Tam-nguyên
Chè Kim-mận	

Những thứ chè đậu xuân này là những thứ chè thượng cấp hạng, chỉ có cần-hiệu sang trước non và mà bán đã được nhiều các ngài công nhận. Vậy bản-hiệu xin kính mời các ngài chiếu cố cho, bản-hiệu lấy làm bản-hạnh lắm.

Kính trình

KIM-THÁI

HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272. 2101

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng năm tây 1924 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba, mồng 5 tháng năm tây 1925 (*13 tháng tư ta*) 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phân (4 °/₀).

Sổ kê những đồ cầm đem bán sẽ để cho những người mua và những người có đồ cầm xem.

Quan Chủ Vạn-bảo.

2046 MÉTAILLER

Cái trộm ở ngõ Yên-hoang. — Việc này trong số báo ngày hôm qua bản quán đã đăng rồi, nay lại nghe nói : Mật-thám mới bắt được hai người đàn-bà của đồng phạm vào việc ẩn cắp lấy là Đặng-thị-Lan và Vũ-thị-Mô cùng là người Thổ-khối với 3 tên thủ phạm là Ng-đăng-Trân, Ng-đăng-Bàn và Ng-đăng-Si. Ba tên này là người trong họ với M. Ng-đăng-Bội nhà ở ngõ Yên-hoang, ở nhà quê ra thăm bà con mà xảy với bà con như thế.

Nạn xe điện. — Hồi 10 giờ 45 sáng hôm 31 chuyến xe-điện số 11 đi lên Bưởi ở cột phải một người đàn-bà tên là Ng-thị-Hường 25 tuổi, quán làng Cổ-nhuế, phủ Hoài-đức.

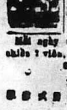
Cái nạn ô tô. Hồi 2 giờ chiều hôm nay, hai chiếc ô tô đi đến đầu phố nhà Thờ thì dụ gặp phải nhau, chiếc ô-tô số T 1647 bị hư nông soàng gỗ đằng trước còn chiếc kia thì không việc gì cả.

THI BẰNG SƠ-HỌC

Muốn thi bằng Sơ học Yếu-lược, tất phải luyện-tập quốc-văn; mà muốn luyện-tập quốc-văn thì không gì bằng đọc « Chuyện Giải-trí ».

Đã ra đến tập thứ V

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm
Giá mỗi lọ : 0$90

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Sanh-tân lộ. — Có ngờ ! một báo rằng nhà số 28 phố Belgique có chứa thổ tàu nên ngày 13 avril trước sở Cẩm phái người lại khám xét thì quả bắt được bốn gái làng chơi cùng một mụ đầu phải giải cả lên nhà thương riêng để khám vi-trùng và làm biên bản phạt vi-cảnh theo luật này 3 février 1921 của quan Thống-sứ.

Ngạn mất trẻ con. Đỗ-thị-Lua buôn bán ở hộ tam bên Hạ lý lại sở Cẩm trình rằng có đứa cháu gái tên là Đỗ-văn-Bách lên 5 tuổi lạc đi đâu mất.

Điên chăng. Một người đàn-bà không rõ căn-cước, bỉnh như mắc phải bệnh-điên, đi lang-thang trong thành phố đã đưa vào nhà thương.

HÀ-ĐÔNG

Hội-thiện bốc mả các cô hồn. — Hội-thiện chúng tôi 88 người có đóng tiền để làm phúc bốc cho những ngôi mộ vô thừa nhận ở bãi tha-ma tại làng Đông xã. Hiện đã xin phép quan Công-sứ tỉnh Hà-đông ngài đã cho phép làm trong ba năm. chúng tôi đã khởi công làm từ 16 tháng hai Annam đến 13 tháng ba đã bốc được 1 nh 10 ngôi mộ vô thừa nhận, đã tăng vào mỗi khu đất tử tế, để rắm mồng một cúng vái cho ăn bánh quà quẩn áo vân vân, cho các linh-hồn được vui nơi địa-phủ, việc này cũng là việc làm phúc mà kẻ ra còn làm lâu dài.

Chúng tôi nhờ quí-báo đăng lên báo cho, hoặc ai liều ít ông bà nào có phát bồ đề tâm xin cứ gửi đến ông chủ Hội thiện tại làng Đông, thì thế nào cũng nhận được, xin các quý ông quý bà đem tâm vào công thành quả phúc.

Ông bà nào có lòng nhiệt-tình về việc phúc-đức sau này Hội chúng tôi sẽ xin đăng tên và số tiền cúng lên nhật báo để thỏa cái lòng nhiệt-thành của các quý ông, quý bà đâu đấy ai ai cũng biết.

Hội chúng tôi có nhời cảm ơn những ông bà này đã sẵn lòng công vào việc phúc đức, chúng tôi xin đăng như sau này :

Bà năm Chân là chủ rạp hát tại làng Hà-khẩu 2 p ; Hiệu Vĩnh-Phát 1 p ; Vũ-đình-Trứ chủ hiệu Xuân-phương đóng giấy ở hàng Trống 1 p ; Ông Ký Bông, ở làng Võng 1 p ; Bà lý Lợi, 1 p ; Bác cả Cư, Hà-khẩu 1 p ; Ông cả Ruyết, ở An-thái 1 p ; Bà đông Chấm, ở làng Võng 0 p. 50 ; Cô Tâm, con dâu cụ chánh Võng 1 p. 50 ; Ông tám Bò, ở làng An-thái 0 p. 50 ; Bà Tư Vân, ở Hà-khẩu 0 p. 50 ; Bà phó Nghe, bán nước ở làng Đông 1 p ; Bà Ký Năm chủ nhuộm thâm ở làng Võng 1 p ; Ông Bảo ở Phù-xuyên 1 p ; An-thái Hội-Thiện 0 p. 5 ; Bà ba Bèn ở Đông-xuyên 0 p. 50 ; Bà Thọ ở Cổ-nhuế 0 p. 50 ; Ông Luyện ở Bình-minh 0 p. 5 ; Cộng 15 đồng.

HƯNG-YÊN

Cuộc thi thơ của chữ Nôm. — Cuộc thi thơ của làng Đông-cầu hiện đã điểm-duyệt xong. Song vì văn thơ kì này có hay quá nên không mấy bài được toàn-bích. Trong số ba trăm quyển lựa chọn mãi mới được ba bài của ba người sau này :

Lê văn-Tung, 94 hàng Bài Hanoi ; Ng-văn-Chung, An-thái phường, Hà-đông ; Phùng-v-Quang, 186 rue de France Nam-định.

Sau lại lấy thêm ba bài của ba người sau này :

Bảo-thạch-Bường, An-thái phường Hà-đông, Ng-văn-Nam 16 hàng Mành Hanoi, Vũ-đình-Vận 80 Sinh-từ Hanoi.

Ba giải thưởng cách, xin thưởng như lời đã đăng báo, còn ba bài thêm-thắt sẽ bình tặng mỗi vị một báo chí, một vuông nhiễu điều.

Xin có lời mời các nhà thi sĩ trên đó, đến 11 giờ hôm mồng m t tháng tư ta đến đình làng chúng tôi nhận thưởng.

Phùng-v-Huệ ta. cáo

LƯƠNG-SƠN (Hòa-bình)

Một cuộc săn-bắn. — Hôm lễ Paques 13 tây mới rồi M. Hương-ký cùng mấy ông giáo-học ở Hanoi về làng Kệ sơn là qui-quán quan Tuần-phủ Hòa-bình, rủ ô g Hàn Đình-công-Huy, quản lang Kệ sơn, là con cả quan Tuần-phủ đi săn. Vào trong rừng săn độ 3 giờ đồng-hồ thì gặp hai con gấu to : một con được và một con cái Lúc ấy hai con ác thú kêu gầm, vang động một khu rừng, và cây cối bị nó dùng phải lay chuyển như một cơn gió bão gớm ghê, người không quen săn ác-thú có lẽ trông thấy vậy thì cũng đem tiền tán hết mà cắm sừng chạy như không. Con ác thú chạy vào giữa chỗ ông Hàn Huy đứng thì ông liền bắn một phát vào gần mang tai, rồi bắn luôn phát nữa vào đầu thì nó chết ngay, còn con nữa trông thấy con kia chết thì nhảy tót vào rừng trốn mất. Cách là ấy độ 2 phút lại có một con nai to, sừng dài, bị chó săn đuổi ra, chạy về phía ông Hàn Huy rồi cũng lại bị bắn nốt. Thế là trong mấy giờ đồng-hồ săn bắn ông Hàn Huy đã đã trở lại săn bắn cho mấy nhà thiện xạ tỉnh Hà là được mục-kích.

Ông Hàn Huy đã nhiều lần bắn được thú dữ như hổ, báo, gấu, lợn, để trừ hại cho dân, thệ đáng phục tài ông săn bắn.

Ngô-Quang lai cảo.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Trâu bằng lợn. — Hôm nọ ở làng thực-giám có hai con trâu chẳng biết vì cớ gì mà nổi hung lên bằng lợn nhau dữ quá. Hàn dân con bang làm ngoài đồng, sau lần về x.m, rồi l con kém thế chạy vào trốn trong cái nhà kia, con mạnh sẵng vượt theo bang ra. Trong nhà ấy lúc đó người lớn đi vắng cả, chỉ có đứa bé độ mười tuổi giữ nhà, thành tình thấy hai con trâu xông xáo vô nhà mà bàng nhau dữ quá, nó sợ hoảng liền chạy lọt vô buồng đóng chặt cửa lại, mà ta lăng xem. Xóm riềng chạy đến rất đông, nhưng bởi thấy hai con trâu khi thế hung-hăng dữ lắm, nên không ai dám đến gần, chỉ cứu đứng ngoài mà ngó nó cũng nát cả nhà, phá cả cả panen, đạp ngã cả bàn thờ, bao, nhiều gạo, gạo ngã mọi vật trong nhà đều bị nó làm hư nát ngổn-ngang lăng-xăng ra cả. Cứ như thế mãi cho đến khi một con chết mới chịu thôi.

Nghe đâu hai nhà có trâu ấy chung nhau bỏ thường 35 tiền bị tổn-thiệt cho nhà bị trâu phá. Còn con trâu chết mổ thịt bán, mà con còn sống cũng đem bán cho ông giết thịt nốt.

(*Xem trang thứ tư*).

Pilules
Antidysentrique

Thuốc lị rất thần-liệu đau nặng đến đâu uống cũng khỏi.

Mỗi ngày uống, 10 viên

Một lọ giá : 0$60

BÁN TẠI :

Hiệu Bào-chế MONTÈS

HANOI

Rượu DUBONNET

là rượu bổ Khỏe
và lập dưỡng sức lực lại

Rượu DUBONNET
danh tiếng
là nhờ nồng mùi ngon bát ngát
và lại bổ Khỏe
dưỡng lạp sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
Paris — Saigon — Haïphong — Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐỒ GANG SẮT — CÁC CƠ-KHÍ

Một vài thứ giá hàng hóa :

Cân đồng trong nhà, để bàn gương, đĩa bằng đồng, cân được 5 kgs. Mỗi cái :	65 fr. 00
Một bộ quả cân bằng đồng, có để bằng gỗ.	35 fr. 00
Crémone. Chỏ đóng dinh bằng gang 16 c/m × 2 m.	0 fr 75
Then cửa bằng sắt 38 m/m tam dinh 6c	1 fr. 00
Pène dormant 1/2 tour. Hai thứ khóa 14 c/m.	12 fr. 00
Thước 5 branches à ressort. Gỗ sơn 16 m/m	2 fr 00
Pince universelle noire tête noire 18 c/m.	0 fr 00
Tôle émeri hạng nhất, để các số	0 fr. 80

BOITE POSTALE N° 40

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai ba tỉ nghề không,
Cũng nên kiếm việc để dùng tri tiêu ;
Bằng Danh vẻ hội Đông-triều,
Mỏ than khai để bao nhiêu năm rồi ;
Mỏ mang cũng lắm thú vui,
Nọa thường sẵn thuốc cho người vệ-
Của nhà rộng rãi rang riêng. [sinh ;
Khắn cầu sẵn có mẫu đình đổi nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền tiện e ấy đến nơi cạnh
Trò vui có n-nô ma, [nhà ;
Chợ phố cho hàng phố các nhà xem không;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đồng đúc tha đưa ra vào ;
Việc làm công sá cũng cao,
Ươm ngày chưng độ năm hào trở lên ;
Đỗ đầu nhơ có chả quyên,
Giữ p ần công chính ở g ập bàn đồng-
Cu c đua mở số vui sao, [bào;
May ai dự trúng lĩnh vào đồ chơi;
Chẳng là những thế ma thôi,
Hồn hồng lại lĩnh thưởng cho người làm tâu;
Hội tư sắp chỉ đàng đâu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng;
Họ tên hình ảnh mấy dòng,
Biên vào trong sổ để dùng làm gai ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tày thân đây ;
Mấy lời bọn bạn trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày đem ai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyên người đến
Hãy nên thử một lần xem. [em.

Mỏ Bằng-Danh, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chăm cẩn-thận nguy-hiểm thế nào tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm đã thay vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy nằm rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Noisi

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải yêu, không chịu được thời tiết ẩm nhồm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Noisi Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Rượu hổ-đào:

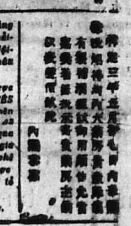
TONIQUE TONKINOIS

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bách tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy lời thuốc về những bình lạ, làm trò-cười cho thiên-hạ và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lẫn!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, năm-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đọc được phàng tâu MONTÈS quê ông, có chế nên một chai rượu bổ để dùng ngự dụng qua rất hay, đáng nên giữ thường, truyền lục phê thì phê cho qui được phòng canh-hầu để tỉ thành-phẩm.

● Kiểm thảo.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bản báo.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại cả các ngài được biết trước rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi mandat cho, nếu không có tiền gửi thơ giấy thì xin gửi bằng tem thư tốt. Mua báo thì tính từ ngày mua hoặc mồng một tháng tây chứ đi chỗ nào.

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TÁM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000. 00
5 lô.	1.000. 00
10 lô.	500. 00
100 lô.	100. 00

Từ nay trả đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Bố-chính các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

Ngã xe lửa. — Chuyến xe chiều 18 Avril ở Tourane ra Huế, khi đi đến chỗ cách ga Bãi-ka hai ki-lô-mét, có một người hành khách đàn ông đi hạng tư, ra ngoài cửa xe cái nỗ nước miếng xuống bên đường, e ấng may bị xe lắc một cái mạnh buột tay ngã nhào ra ngoài xe, may rơi nằm chỗ đám cỏ không bị thương tích gì. Khi xe chạy đã cách xa mười đôi mới biết mà dừng lại. Nghe các hành-khách nói họ ngó thấy anh ta ngã xuống rồi lại đứng dậy ngay, ra dáng không việc gì, xe đứng đợi một lát không thấy đến bèn cứ cho chạy thẳng; đến ga Bãi-ka mình lại sau ra thấy anh ta cứ phăng phăng cổ chạy theo xe, song lộ xe đứng ga ấy có mười phút nên không thể đợi được, lại đi thẳng. Khi xe đến ga Lang-cô lấy nước xong sắp chạy thì thấy anh ta mới chạy ra khỏi hầm, còn cách ga gần hai ki-lô mét (vì đường cong nên thấy rõ) trên xe bèn bỏ đồ đạc của anh ta xuống ga Lang-cô rồi cho chạy. Đến chuyến xe vô ngang ga Lang-cô lối lại mới biết anh ta cũng chỉ đi đến ga ấy, mà sở-dĩ cố sức chạy theo xe là vì sợ mất hành-lý trên xe.

Ấy đi xe lửa mà hay ra đứng cheo leo ngoài cửa, là lắm khi xảy ra sự nguy hiểm như thế đó. Coi như người hành khách nói trên ấy, may mà rơi xuống chỗ cỏ chớ nếu rơi nhằm đá hoặc xuống hố thì còn chi là tính mạng. Vậy ai có đi xe lửa cũng nên phải cẩn thận mới được.

T. L.

Ân trọng tái sinh

Những người khôn-ngoan tài giỏi thường khoe khang : Sự đời cái gì cũng biết còn thiên cái chết nữa thôi, thế mà cái chết tôi đã biết qua.

Nguyên tôi bị bệnh đau tức kinh niên uống nhiều thuốc mà không khỏi, khi tôi bị cảm nặng cuống nhập lý cơm thuốc không nạp đớm xuyễn kéo lên, bồ nát sang dương, chân tay quyết lãnh tôi nghe trong mình đớm kéo lên ngực cao lắm, cổ thở sò sẻ. Hiện bấy giờ, vợ tôi và sản con tôi ngồi trước mặt, tai tôi còn trông thấy, sau đớm lên tới hầu, mê mẩn ngất đi, vợ con khóc lóc mà không biết khi tôi ngất đi hình như giấc ngủ chiêm bao khi lên núi lên non chơi bời, tức thơ thẩn ở ngoài đương xá. Ngay tắc bấy giờ ông bỗ vợ tôi lên đó ông ấy Tam-tinh quan ở phố Mã-mây, số 4, Hanoi đem thứ thuốc Tạc-nguyệt xuống chữa. thì cái đớm nó xuống liền dần, đến sáng mấy tiếng dần ra, tôi chắc ra phần chết cả mười phần sao lại sống, ơn ý thật là tái sinh. Vậy có mấy nhời đăng lên báo cảm ơn, để tỏ tấm lòng mình lạ.

Tên tôi là Trần-đình-Thiêm,
Entrepreneur, N° 4, rue de Nay-rel Hanoi

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Dự đi an nhàn thuốc đã Phây toàn dùng một thứ thuốc này.

Bởi nằm tại viện có các vai bảo-chế
Nhà chế thuốc LAROZE, 25-31, Rue Philippe de Girard — PARIS.

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bảo-chế MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

HIỆU **BERTHUIN**
SAVON DENTIFRICE — SÀ-PHÒNG ĐÁNH RĂNG
BỘT ĐÁNH RĂNG
Pachod Frères & Cie
2050

C. J. BONNET
là hiệu to lụa tốt hơn cả

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe).

L. MAYENCE & Cie
9, Rue Truchet, PARIS
21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

CÔNG-TY VẬN-TẢI ĐỒNG-PHÁP
7, Boulevard Babillot — HANOI
XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT

Hàn các mơ Michelin
cho ô-tô và xe lay

Độc-quyền về hạng ô-tô
MAJOLA 7 và 16 mã-lực
LOTTIN DESGOUTTES 12 và 18 mã-lực
Camionnettes LUC COURT
1000 và 1500 kgs.

Xưởng chữa xe
do một nhà chuyên môn chỉ-trương

Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới
CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI
ô-tô và xe tay
Bán buôn các thứ

Gởi giấy thép thì đề tắt là : CHÉDOTAU HANOI — GIÂY NÓI SỐ 73

PURGATIF LE ROY
Thuốc-xổ hiệu LE ROY
là thuốc của quan thầy ngoại-Khoa LE ROY bào-chuyên chế ra hồi năm 1798.
Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc hãi dùng, càng ngày càng hay hiệt, danh truyền Khắp cả thế gian, nhời là trong mấy xứ nóng nực.
THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.
CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để khi trong bụng đi lúc-rắc, ăn uống Không tiêu, trột đi đau bụng thì uống vô hay lắm.
Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sự hạng nhứt, trừ Lận, Không chỗ nào Khác có.
Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 51

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酪補
J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)
Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晨午各服壹啞喱酪補軟雲精
Bán tại: Hiệu Bảo-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2099

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bảo-chế MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu. thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phải làm cho hay hoặt nên uống thuốc này rất dễ, ai có mỏi thêm không có lợm giọng bao giờ ! Bà thuốc này có hội đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :
Thuốc nước bổ huyết
MÀU BỔ 1$40

Nhà Bán đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bảo-chế MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rào: xưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc.

Elixir Tridigestif

có các chất: Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Nhiều người có tưởng bệnh khí hư không can-hệ gì cho lắm, không cần phải chữa, tự nhiên bệnh cũng khỏi hẳn đi. Khi bị bệnh thì người ta thấy bên rức khó chịu, mà khi đi tiểu tiện thì đau đớn lạ lùng, lên đó uống một ít thuốc là thấy dễ chịu, đã tưởng rằng khỏi rồi. Ấy là vì lầm to vậy. Bệnh khí hư sinh ra ấy là nỗi khó khăn. Sưng bàng quang mà sinh ra đi tiểu tiện luôn ; sưng thập-bộ-tuyết mà làm cho nóng buốt nơi hậu quản nữa mắt đường tiểu tiện. Hễ ông dính bệnh rồng rưng lên mà làm đến tuyệt sinh đi được. Các bệnh ấy làm cho đầu gối sưng lên mà người đau không thể cựa quy được. Mà đến bà bị sinh ra các bệnh phát bỏ, càng là bệnh tuyệt sin về sau sinh ra tầm mặng. Người ta đã biết bệnh khí hư cần phải đi đến trị, mà lại cần phải có thứ thuốc nào cho các chắc, hoặc nào công-hiệu, ấy chính là thứ thuốc *Santal monal*. Các quan (trong) đã công-nhận nó nào *Santal monal* là một thứ thuốc rất hay, hiện của nhà-thương ở Thái-giới nhà đã sử dùng khắp cả. Thuốc này uống bệnh hai ba lần thì hết ; là nhẹ tính, hết đau lại tránh khỏi được những nỗi nhọc nhằn ra làm cho mệt thầy tươm ra xanh, rên sạch cái sự-quan bần thỉu.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả
2056

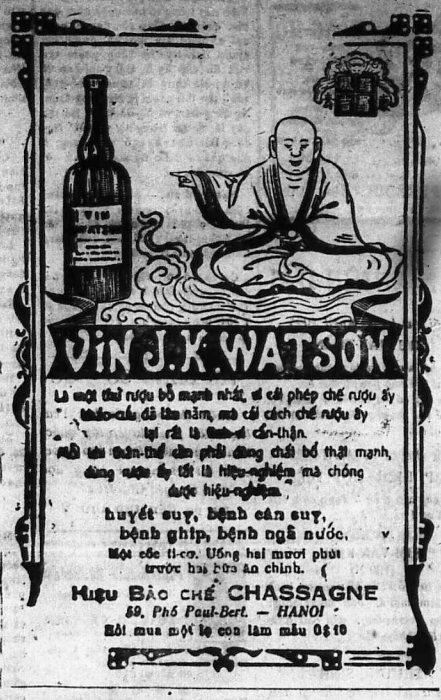
NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bảo-chế MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÉS

Trước một bữa cơm chính uống mấy đọi.

Giá tiền 0$90

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy tuyệt-diệu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.
Mỗi khi thân-thể cần phải dùng thứ bổ thật mạnh, dùng rượu ấy thì là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.
huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước.
Một cốc ti-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.
Hiệu BÀO CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Bởi mua một lọ con làm mẫu 0$10

yếu đuối
vãng vọt
GÂY MÔN
Thuốc SIROP de DESCHIENS
bổ huyết bổ

Làm cho tăng thêm máu mau, lấy là một vị thuốc của các Lương-y trứ danh.
Thuốc này hiện hành khắp cả Đông-dương và các thứ thuốc ngoại quốc. Các nhà Đông-dược (artisanat Pharmacie) đều đã chứng nhận.
Bán nhiều tại Paris : DESCHIENS, 9 đường Paul-Bondry và các nhà bán thuốc.

ƯU-ĐỘ CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ
QUINA-LAROCHE
THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

CÁCH DÙNG

COMAR VÀ CÔNG-TI
ông chủ hãy thuốc hàng nhứt tại Paris.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)